

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/483/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

36/2016. számú (II. 25.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. szeptember 30-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2016. február 25-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint, a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. szeptember 30-án, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2015. szeptember 30-án foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy panasszal kíván élni a rendőri intézkedés, nevezetesen az előállítás és a bilincs használat törvényessége ellen. A panaszost 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perc és 12 óra 5 perc között előállították. A C. Hotelbe hívták ki a rendőröket. A panaszos úgy véli túlzott volt a rendőri intézkedés. A panaszos állítása szerint pár hete előállították a Budapesti Rendőr-főkapitányság illetékes kerületi rendőrkapitányságon (továbbiakban: illetékes kerületi rendőrkapitányság) is, és vele szemben bilincset alkalmaztak. Ott 15 rendőr intézkedett vele szemben több órán keresztül. A panaszos ezután előadta, hogy súlyos dolgokat követtek ellene Németországban, többször is megsértették az alapvető jogait. A panaszos megjegyezte, hogy tudnak az ügyéről sok helyen, mint például az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában, az ügyészségen, a Pesti Központi Kerületi Bíróságon. A panaszos ezután elmondta, hogy 3 db csokit, illetőleg 3 sampont lopott

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

a szállodából. A panaszos úgy véli ezzel nem követett el semmit, ahhoz képest, hogy őt Németországban elrabolták. A panaszos megítélése szerint a bírók, orvosok rosszul végzik a munkájukat, és még pénzt is kapnak érte. A panaszos fogságban volt 4 napig elmeógyógyintézetben, szerinte hibázott a mentő, hogy odavitte. Ezzel emberrablást követtek el. A panaszosnak sikerült megszöknie, aztán 3 hónap előzetes letartóztatásban volt Münchenben, ami a német bíró hibája volt. Aztán megint elfogták a német rendőrök az utcán, azonban a panaszosnak sikerült megszöknie. A panaszos álláspontja szerint a magyar rendőröknek mérlegelniük kellene, hogy kit bilincselnek meg, hiszen a panaszosnak két gyereke van. A panaszos ezután leírja beadványában, hogy a hivatalos szervek, hatóságok ártanak a gyerekeknek.

A panaszos beadványa szerint felháborító, hogy a rendőrök az ő csoki lopásával foglalkoznak, pedig a panaszos ellen sokkal súlyosabb jogsértéseket követtek el a hivatalok, intézmények, bírók.

A panaszos álláspontja szerint a miniszteri, bírósági szinteken dolgozók, valamint az orvosok ártanak embereknek, és a munkavégzésük során hibákat követnek el.

A panaszosnak elege van a magyar államból, hogy őt „csesztetik” a csoki lopás miatt. A panaszos szerint K. Zs. agyával tudnának mit csinálni, ha akarnának. K. Zs. a panaszoson „élősködött” 10 évig, most is belőle él.

A panaszos állítása szerint a gyermekei érzelmeire nem voltak tekintettel az orvosok, bírók.

2) A panaszos 2015. október 3-án előterjesztett beadványaiban a következő kiegészítéseket tette.

A panaszos nem érti, miért nem hagyja békén a rendőrség a csoki lopásos ügyével. Legalább a gyermekei érzelmeire, fejlődésére lennének tekintettel. A panaszos véleménye szerint rossz munkát végzett S. német bíró, illetőleg P. O. R. bíró is. A német bíró óriási hibákat követett el a panaszos ellen, mivel tárgyalás nélkül előzetes letartóztatásba helyezte a panaszost.

A panaszos kártérítést szeretne, annak ellenére, hogy álláspontja szerint pénzzel nem lehet megváltani tönkretett életet. A panaszos már 10 hónapja nem látta a gyermekeit. A gyerekei apja nem engedi, hogy a lakásba bemenjen a panaszos. A panaszos férje 5 éve kivette a gyerekeket a magyar óvodából és müncheni óvodába íratta be őket. A panaszos ezt felháborítónak tartja.

A panaszos ezután többször megismétli, hogy mindenki rosszul végzi a munkáját, senkinek nincs érzéke az emberekhez.

3) A panaszos 2015. október 5-én előterjesztett beadványaiban a következő kiegészítéseket tette.

A panaszos beadványában előadja, hogy Budapesten a Piaccsarnok közelében lévő egyik boltban egy biztonsági őr elvette a személyi igazolványát, és azt mondta a panaszosnak, hogy értesíteni fogja a rendőrséget. A panaszosnak egy papírt kellett aláírni, azonban ő nem a saját

nevét szerette volna, hanem egy másik nevet, amely miatt a biztonsági őr felháborodott. A panaszos végül semmit sem írt alá.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az illetékes kerületi rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A kapitányságvezető átiratából kiderül, hogy a Robozsaru Neo nyilvántartásai alapján az illetékes kerületi rendőrkapitányság állományába tartozó hivatásos állományú rendőr a panaszossal szemben nem intézkedett, a rendőrkapitányságra történő előállításra nem került sor, vele szemben a kapitányságon sem szabálysértés, sem bűncselekmény ellövetése miatt eljárás nem indult, és ilyen eljárás nincs folyamatban. A panaszbeadványban a rendőri intézkedés pontos idejét és helyszínét nem jelölte meg. A nyilvántartás adatai alapján a fenti személlyel szemben több büntető eljárás is van folyamatban üzletszerűen elkövetett lopás vétsége miatt több hatóságnál.

III.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult az illetékes kerületi rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető átiratában a következőkről tájékoztatta a Testületet.

A panaszossal szemben 2015. szeptember 30-án a az illetékes kerületi rendőrkapitányság járőrei azért intézkedtek, mivel bejelentés érkezett a C. Hotelből, hogy ott egy alkalmi tolvajt fogott el a Hotel biztonsági szolgálata. A rendőrök a helyszínre B. T. budapesti lakos bejelentése alapján, a TIK 11 óra 10 perckor tett utasítására jelentek meg. A bejelentés szerint a Hotel III. emeletén egy gyanús személyt (a panaszost) észleltek, akit a biztonsági irodába kísértek, ahol a táskájából eltulajdonított tárgyak (4db 30 ml-es tusfürdő, 1 db 1,8 g kávé) kerültek elő. A panaszos a lopás tényét a helyszínen elismerte. A helyszínre érkező rendőrök meghallgatták a bejelentőt, és a panaszost igazoltatásra szólították fel. A panaszos a helyszínen nem volt hajlandó magát igazolni, ezért igazolás megtagadása miatt a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállították. A kapitányságon ruházatátvizsgálatot fogantatosítottak a panaszossal szemben, mely során előkerült a panaszos személyi igazolványa. Az előállítás során sor került még a szabálysértési nyilvántartásban történő ellenőrzés végzésére, és az Igazgatásrendészeti Osztály munkatársával egyeztetésre is sor került. A panaszossal szemben 2015. szeptember 30-án 11 óra 25 perctől 11 óra 50 percig bilincs alkalmazására került sor, tekintettel arra, hogy a panaszos nem tanúsított együttműködő magatartást, továbbá a panaszos önkárosításának megakadályozása is indokolta az Rtv. 48. § a) pontja alapján. A panaszos megrángatására vonatkozó adat nem lelhető fel. A panaszos nem nyújtott be panaszt jelen intézkedéssel szemben a VII. kerületi Rendőrkapitányságon.

2) A rendőrség mellékelte az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2015. szeptember 30-án kelt jelentést, melyből az alábbiak derülnek ki.

É. Sz. r. törm. 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perckor a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálását, továbbá az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján az igazolást megtagadó személy előállítását foganatosította. A személyes szabadság korlátozásának/kényszerítő eszköz alkalmazásának helye: Budapest E. körút 43-49. sz. alatti helyen.

Az intézkedés során É. Sz. r. törm. bilincset alkalmazott az Rtv. 48. § a) pontja alapján, önkárosítás megakadályozása érdekében. A kényszerítő eszköz alkalmazására való figyelmeztetés megtörtént.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint, É. Sz. r. törm. szolgálata teljesítése során a fent említett napon 11 óra 10 perckor a TIK utasította, hogy menjen a Budapest E. körút 43-49. szám alatt található Hotelhez, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy ott egy alkalmi tolvajt fogott el a hotel biztonsági szolgálata. É. Sz. r. törm a fent említett címen 11 óra 20 perckor megjelent, ahol a bejelentő B. T. közölte vele, hogy a kollégái gyanús személyt észleltek a III. emeleten. Ezt követően a biztonsági irodába kísérték, ahol is a hölgy táskájából előkerült egy 4 db 30 ml-es tusfürdő, illetőleg 1 db 1,8 g kávé. A panaszos a lopás tényét elismerte. É. Sz. r. törm. a panaszost 11 óra 50 perckor az illetékes kerületi rendőrkapitányságra előállította, mely során vele szemben bilincset alkalmazott, mivel a panaszos magatartása azt indokolta tette. Az illetékes kerületi rendőrkapitányságon a panaszossal szemben ruházat átvizsgálást hajtott végre T. A. r. örm., mely során előkerült a panaszos személyi igazolványa, azonban egyéb közbiztonságra utaló eszköz nem került elő, illetőleg bűncselekményre utaló, illetőleg abból származó eszköz sem. A szabálysértési nyilvántartásban bizonyosságot nyert, hogy a panaszos 2015. május 20-án, illetőleg július 23-án követett el hasonló cselekményeket. Ezután É. Sz. r. törm. felvette a kapcsolatot az Igazgatásrendészet munkatársával I. E. r. törm -rel, aki közölte vele, hogy a panaszos további meghallgatása nem indokolt, ezért szabadon bocsátható, mivel rendelkezik bejelentett állandó lakcímmel. A bilincs 11 óra 50 perckor vették le a panaszosról, mely sérülést nem okozott. A panaszost igazolás ellenében 12 óra 5 perckor szabadon bocsátották. Az intézkedéssel kapcsolatban panaszja nem volt, sérülésmentesen szabadon bocsátották.

3) Az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki kivizsgálás a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerinti átvizsgálást, az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerinti előállítást, valamint az Rtv. 48. § a) pontja szerinti bilincselést jog-és szakszerűnek ítélte meg, valamint véleménye szerint az intézkedések megfeleltek az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének, így azok arányosak is voltak.

4) Az előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perctől 12 óra 5 perccig korlátozta, amely során a panaszos az illetékes kerületi rendőrkapitányság épületében tartózkodott.

A panaszos kijelentette, hogy az előállítás időtartama alatt sérülése, illetőleg panaszja keletkezett.

5) A rendőrség mellékelte a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásról szóló jelentést.

A jelentés szerint az illetékes kerületi rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Járőrszolgálati Alosztály beosztottjai É. Sz. r. törm. és K. G. r. örm. 2015. szeptember 30-án 8 órától 2015. szeptember 30-án 20 óráig látták el szolgálatukat. A panaszos 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perckor személyi szabadságában korlátozták, mely során 2015. szeptember 30-án 11 óra 25 perctől 11 óra 50 percig bilincset alkalmaztak vele szemben, önkárosításának megakadályozására.

Az Rtv. 48. §-a szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

H. V. r. szds. a panaszost meghallgatta. A panaszos kérdésre elmondta, hogy sérülése, panasza nem keletkezett. H. V. r. szds. megállapította, hogy az Rtv. 48. § a) pontja, valamint a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) alapján az intézkedés jogszerű és szakszerű volt. Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

16. § (1) A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

(2) A rendőrségnél alkalmazható kényszerítő eszköz rendszeresítésének szabályait rendelet útján a Kormány állapítja meg.

(3) A miniszter rendeletben állapítja meg a rendőrségnél rendszeresíthető kényszerítő eszközök típusát, fajtáját. A rendőrségnél csak olyan kényszerítő eszköz rendszeresíthető, amelynek szabályszerű használata a törvényes intézkedés céljának elérésére alkalmas, megfelel a vonatkozó élet-, egészség- és balesetvédelmi előírásoknak.

(4) A rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.

17. § (1) A rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

(2) A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére -

amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. H. V. r. szds. megállapította, hogy a rendőri intézkedés jogszerű, szakszerű és arányos volt. A kényszerítő eszköz alkalmazása szükséges volt, illetőleg kellő ideig tartott.

6) A rendőrség mellékelte a panaszossal szemben 2015. szeptember 30-án kelt szabálysértési feljelentést, amely szerint a panaszos a szabálysértést 2015. szeptember 30-án, 10 óra 50 perckor követte el. A panaszos ellen É. Sz. r. törm.szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartásról szóló 2012. II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 177. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, 50. 000 Ft-ot meg nem haladó értékre elkövetett lopás szabálysértése miatt az alábbi tényállás alapján.

É. Sz. r. törm. a feljelentés alapjául szolgáló tényállás kapcsán jelentette, hogy szolgálata teljesítése során a fent említett napon 11 óra 10 perckor a TIK utasította, hogy menjen a Budapest E.t körút 43-49. szám alatt található Hotelhez, mivel onnan bejelentés érkezett, hogy ott egy alkalmi tolvajt fogott el a hotel biztonsági szolgálata. É. Sz. r. törm a fent említett címen 11 óra 20 perckor megjelent, ahol a bejelentő B. T. közölte vele, hogy a kollégái gyanús személyt észleltek a III. emeleten. Ezt követően a biztonsági irodába kísérték, ahol is a hölgy táskájából előkerült 4 db 30 ml-es tusfürdő, illetőleg 1 db 1,8 g kávé. A panaszos a lopás tényét elismerte. Az eltulajdonított kár értéke 1.000 Ft, mely meg is térült, abban kár nem keletkezett. Az intézkedés során a panaszos nem volt hajlandó magát igazolni, ezért É. Sz. r. törm. közölte vele, hogy igazolás megtagadása miatt előállítja az illetékes kerületi rendőrkapitányságra. 11 óra 50 perckor megtörtént az előállítás a kapitányságra, mely során É. Sz. r. törm. bilincset alkalmazott a panaszossal szemben, mivel a magatartás azt indokolta. Az illetékes kerületi rendőrkapitányságon a panaszossal szemben ruházat átvizsgálást hajtott végre T. A. r. örm., mely során előkerült a panaszos személyi igazolványa, azonban egyéb közbiztonságra utaló eszköz nem került elő, illetőleg bűncselekményre utaló, illetőleg abból származó eszköz sem. A szabálysértési nyilvántartásban bizonyosságot nyert, hogy a panaszos 2015. május 20-án, illetőleg július 23-án követett el hasonló cselekményeket. Ezután É. Sz. r. törm. felvette a kapcsolatot az Igazgatásrendészet munkatársával I. E. r. törm.-rel, aki közölte vele, hogy a panaszos további meghallgatása nem indokolt, ezért szabadon bocsátható, mivel rendelkezik bejelentett állandó lakcímmel. A bilincs 11 óra 50 perckor került eltávolításra, mely sérülést nem okozott. A panaszost igazolás ellenében 12 óra 5 perckor szabadon bocsátották.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos a beadványában sérelmezte, hogy a német hatóságok vele szemben igazságtalanul és jogtalanul intézkedtek. Ezen felül kifogásolta, hogy az egyik boltban lévő biztonsági őr elvette a személyi igazolványát, majd nem engedte, hogy a panaszos aláírása helyett pár

mondatot írjon a papírra, továbbá meglökte a panaszost. Továbbá panaszos kérelmezte K. Zs. felelősségre vonását.

1) A Testület elsőként panaszeljáráásban megvizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

a) A panaszos sérelmezte azt, hogy a német hatóságok igazságtalanul intézkedtek vele szemben, illetőleg súlyos jogsértést követtek el ellene, mivel 3 hónapot töltött előzetes letartóztatásban, amiért a német bíróságot hibáztatja. Ezt követően a német rendőrök elfogták az utcán, majd a német bíróság 3 év szabadságvesztésre ítélte. A panaszos állítása szerint ott akarták tartani élete végéig.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Testület hatásköri szabályai alapján megállapítható, hogy a Testületnek nincs joghatósága, illetőleg hatásköre a külföldi rendvédelmi szerv által foganatosított intézkedések vizsgálatára, illetőleg a külföldi bíróságok döntéseinek felülbírálására.

b) A panaszos sérelmezte, hogy 2015. október 5-én reggel 7 körüli időben az egyik boltban egy biztonsági őr elvette a személyi igazolványát, illetőleg nem engedte, hogy a panaszos aláírása helyett pár mondatot írjon a papírra, ezenfelül lökdöste a panaszost.

A fentebb ismertetett jogszabályi hivatkozásból kitűnik, hogy a Testület az Rtv. szakasza alapján a rendőrök által, az Rtv. IV-VI. fejezetében meghatározott intézkedések végrehajtását vizsgálhatja felül. Tekintettel arra, hogy a panaszos beadványában a biztonsági őr tevékenységét is kifogásolta, így ezen személy által kifejtett magatartásokat a Testület nem vizsgálhatta meg, hiszen ezen személyi kör nem minősül rendőrnek.

Így a Testület hatáskörének kizártságára tekintettel nem vizsgálhatta felül a biztonsági ór által kifejtett intézkedést.

c) A panaszos beadványában kérelmezte vonják felelősségre K. Zs.-t.

A Be. 2. § (1) bekezdés alapján a bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el. Jelen szakasz (2) bekezdés szerint pedig a vád akkor minősül törvényesnek, hogy ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, a Btk-ba ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A Be. 52. § (1) bekezdés értelmében, ha a Be. másként nem rendelkezik, akkor könnyű testi sértés, magántitok megsértése, levéltitok megsértése, rágalmazás, becsületsértés és kegyeletsértés esetén a vádat, mint magánvádló a sértett képviseli, feltéve, hogy az elkövető magánindítványra büntethető. A Be. 171. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. A Be. 172. § (1) bekezdése alapján a feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál írásban vagy szóban kell megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni. A Be. 173. § szabályozza a magánindítvány intézményét, amely alapján kivételesen közvád helyett magánvád alapján kezdeményezhető büntetőeljárás a terheltek felelősségre vonása érdekében. A hivatkozott szakasz (1) bekezdésében foglaltak alapján magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás. A magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. A (2) bekezdés szerint a magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha a nyomozás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető. A (3) bekezdés értelmében a magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A (2) bekezdésben meghatározott esetben ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett. Az elhunyt sértett hozzátartozója a még nyitva álló határidő alatt terjesztheti elő a magánindítványt. Végezetül a Be. 173. § (4) bekezdése meghatározza, hogy a magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak akkor van helye, ha a bűncselekmény közvádra üldözendő.

A hivatkozott Be. szakaszokra, valamint az Rtv. által a Testület hatáskörére vonatkozó szabályokra tekintettel megállapítható, hogy büntetőeljárás lefolytatását, a terheltek felelősségre vonását a Testület nem végezheti el, hiszen a hatásköri szabályai nem jogosítják fel arra. A bűncselekmények elkövetésére vonatkozó gyanú alapján büntetőeljárás lefolytatására büntető bíróság jogosult, valamint esetleges büntetőjogi felelősségének a megállapítására a büntető bíróság rendelkezik hatáskörrel.

Így a fentiekben kifejtettek alapján a Testület nem jogosult büntetőeljárás lefolytatására, így nem állapíthatja meg K. Zs. esetleges büntetőjogi felelősségét sem.

V.

A Testület panaszeljárásában a panaszos előállítását, bilincselését vizsgálta meg.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, valamint az abból levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogát és a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület érdemben megvizsgálta a panaszos 2015. szeptember 30-án foganatosított előállítását.

a) Az előállítás jogalapja tekintetében a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A rendőrség tájékoztatása szerint a két intézkedő járőrpáros 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perckor bejelentés alapján érkezett a Budapest E. krt. 43-49. szám alatt található Hotelhez. A bejelentés szerint a hotel biztonsági szolgálata egy alkalmi tolvajt fogott el. A az intézkedő rendőr meghallgatta a bejelentőt, aki tájékoztatta őt arról, hogy a biztonsági szolgálat egy gyanús személyt (a panaszost) észlelt a hotelben, majd a biztonsági irodába kísérték, ahol a panaszos táskájából előkerült 4 db 30 ml-es tusfürdő, illetőleg 1 db 1,8 g kávé. Ezt követően a panaszos a lopás tényét elismerte. Az eltulajdonított tárgyak értéke 1.000 Ft. Miután a rendőr meghallgatta a bejelentőt, a panaszost felszólította igazoltatásra, azonban a panaszos nem volt hajlandó magát igazolni. Ezért igazoltatás megtagadása miatt a rendőr közölte vele, hogy előállítja. 11 óra 50 perckor megtörtént a panaszos előállítása az illetékes kerületi rendőrkapitányságon. A kapitányságon a panaszossal szemben ruházatátvizsgálatot foganatosítottak, mely során előkerült a személyi igazolványa. Majd ellenőrizték a panaszost a szabálysértési nyilvántartásban, illetőleg az intézkedő rendőr felvette a kapcsolatot az Igazgatásrendészeti Osztály munkatársával, aki közölte vele, hogy a panaszos szabadon bocsátható, mivel nem szükséges a meghallgatása. Ezt követően 12 óra 50 perckor a panaszost szabadon bocsátották.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség a helyszínen felszólította a panaszost arra, hogy hitelt érdemlően igazolja személyazonosságát, amelyet a panaszos nem tett meg, nem működött együtt, nem adott át személyazonosításra alkalmas igazolványt a rendőröknek, végig ellenálló magatartást tanúsított. Így a panaszos e magatartására tekintettel a rendőr közölte a panaszossal, hogy igazoltatás megtagadása miatt előállítja. Miután a rendőrök előállították a kapitányság épületébe, átvizsgálták a ruházatát, amely során megtalálták nála személyi igazolványát.

A Testület a kialakított történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a helyszínen a panaszos ellenállt a rendőri intézkedésnek, nem akart együttműködni a rendőrökkel, még a nevét sem mondta meg a rendőröknek, így az azonosítási kötelezettségének nem tett eleget. Figyelemmel arra, hogy rendőri felszólításra nem adta át okmányait, amelyek egyébként nála voltak, amely az átvizsgálás során derült ki, így a panaszos személyazonosságát a rendőrök másként nem állapíthatták meg, minthogy előállítják a kapitányság épületébe. Figyelembe véve azt, hogy a panaszos nem igazolta személyazonosságát, nem működött együtt a rendőrökkel, miközben nála volt a személyazonosítást szolgáló okmánya, így a rendőrök adott időben és helyen nem tudták másként a panaszos kilétét megállapítani, minthogy a kapitányság épületében kísérelik meg a továbbiakban az azonosítást, hiszen a helyszínen kimerítették az erre rendelkezésükre álló lehetőségeket. Hiszen a helyszínen intézkedő mindkét járőr férfi volt, így nem vizsgálhatták át a panaszos ruházatát, tekintettel arra, hogy az Rtv. 31. § (2) bekezdése alapján a ruházat átvizsgálást az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Ezen körülményre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga a panaszossal szemben foganatosított előállítás kapcsán, hiszen az intézkedő rendőrök számára az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja megfelelő felhatalmazást adott annak végrehajtásához.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga, hiszen a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában korlátozta a panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

(2) A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

A Testület megítélése szerint a rendőrök kimerítették a helyszínen rendelkezésre álló lehetőségeket, amellyel a panaszos személyazonosságát a helyszínen megállapíthatták volna. Ennek keretén belül a panaszost felszólították, hogy igazolja magát, amely során nem nevezte meg magát, és nem adott át a rendőröknek személyazonosító okmányt. Ruházatátvizsgálás céljából a kapitányságra kellett szállítaniuk a panaszost, mivel a helyszínen intézkedő mindkét járőr férfi volt, így nem vizsgálhatták át a panaszos ruházatát, tekintettel arra, hogy az Rtv. 31. § (2) bekezdése alapján a ruházat átvizsgálást az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy

végezheti. Így a rendőrség oldalán nem maradt más megoldás, minthogy a panaszost előállítsa annak érdekében, hogy kiderüljön a személyazonossága a további eljárási cselekmények lefolytatása érdekében. A Testület megítélése szerint a rendőrök kimerítették a személyazonosság beazonosítását szolgáló, a helyszínen rendelkezésükre álló tárházat, így utolsó lépésként már csak a panaszos kapitányságra történő előállítása maradt számukra. Ezen körülményekre tekintettel a lehetőségekhez mérten intézkedtek a rendőrök, hiszen nem maradt számukra más út a panaszos azonosításához, minthogy előállítják a kapitányságra, így a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga, hiszen a jogkorlátozás arányban állt az elérni kívánt céllal.

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására megfelelő jogalappal került sor, amely intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-ban szabályozott arányossági követelményeknek is, így ennek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

c) A Testület ezt követően a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta meg.

A panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2015. szeptember 30-án 11 óra 20 perc és 12 óra 5 perc között korlátozta, azaz a panaszos összesen 45 percen keresztül volt előállítva.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szervvezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosságkövetelményére.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszost, amikor intézkedés alá vonták a személyazonosságát akarták megállapítani. A rendőri felszólításnak a panaszos nem tett eleget, felszólítás ellenére nem mondta meg a nevét és nem adott át olyan okmányt a rendőröknek, amellyel a személyazonosságát igazolhatta volna. Végül 11 óra 25 perckor, azaz összesen 5 perc ellenkezést követően megbilincseltek a panaszost, előállították az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján. Majd előállították a kapitányságra 11 óra 50 perckor, ahol a panaszossal azonos nemű rendőr átvizsgálta ruházatát, amely során előkerült a panaszos személyi igazolvány, így megállapították a személyazonosságát, majd mivel rosszul élt utaló tüneteket produkált, így hozzá mentőt hívtak és végül elszállították rendőri kíséretben a kórházba, ahol vizsgálatát követően szabadon távozott.

A szolgáltatott adatokból kiderül, hogy a panaszossal szemben a helyszínen 11 óra 20 perctől kb. 12 óráig hajtottak végre érdemi cselekményeket, amely során sikertelenül próbálták meg a személyazonosságát megállapítani, megbilincseltek, majd szolgálati gépjárművel beszállították a kapitányság épületébe, ahol ruházatát átvizsgálták. Tekintettel arra, hogy a ruházat átvizsgálás során előkerült a panaszos személyi igazolvány, mely alapján a panaszos személyét meg tudták állapítani, illetőleg arra, hogy rendelkezik bejelentett lakcímmel meghallgatása okafogyottá vált, így nyilvántartási rendszerekben történő ellenőrzést követően

szabadon bocsátották. A Testület véleménye szerint a panaszos személyi szabadságának korlátozása jogszerű és arányos volt, hiszen ezen időtartamon belül érdemi cselekményeket hajtottak végre a panaszossal szemben és nem volt olyan „holtidő”, amikor a panaszos feleslegesen, bármiféle cselekmény fogantatása nélkül tartózkodott volna a kapitányság épületében. Így erre tekintettel az előállítás időtartama kapcsán a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán.

2) A Testület ezt követően a panaszos bilincselését vizsgálta meg.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben az Rtv. 48. § a) pontja alapján alkalmaztak bilincset 2015. szeptember 30-án 11 óra 25 perctől 11 óra 50 percig. A bilincset indokolta a panaszos önkárosításának megakadályozása, tekintettel arra, hogy nem volt együttműködő.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincset alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincset alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélibányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület megállapítása szerint a rendőrség nem tartotta be a kényszerítő eszközökkel szemben támasztott fokozatosság elvét. A fokozatosság elvének követelménye szerint, amennyiben a panaszos a rendőr ismételt felszólításának nem tesz eleget első lépésként testi kényszer alkalmazásával kellett volna a panaszost arra kényszeríteni, hogy tegyen eleget a rendőri felszólításnak, és amennyiben a testi kényszer alkalmazása nem vezetett volna eredményre akkor lett volna indokolt a panaszos bilincselése.

Másodszor pedig a Testület jelzi, hogy a rendőrség nem tudott jelentéseiben olyan körülményt előadni a panaszos intézkedés során tanúsított magatartása kapcsán, amely szintén megalapozta volna a panaszos bilincselését. A jelentések csupán azt tartalmazzák, hogy a panaszos magatartása indokolta az Rtv. 48. § a) pontja szerinti bilincs alkalmazását, tekintettel arra, hogy nem volt együttműködő. Így ezen a ponton a rendőri jelentések pontatlanok, hiszen azokban nem adtak elő olyan körülményeket, amelyekből közvetlenül arra lehetett volna következtetni, hogy a bilincselés továbbra is indokolt lett volna. *A Testület álláspontja szerint, a panaszos ellenszegülése alapján a bilincselés jogalapját az Rtv. 48. § d) pontja adhatta volna, azonban aktív ellenszegülő magatartás hiányában ez sem állta volna meg a helyét.*

Így a fentiekre tekintettel a Testület megállapította, hogy a panaszossal szemben a bilincs alkalmazása jogszerűtlen és indokolatlan volt, így erre figyelemmel sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

VI.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a panaszos előállításának foganatosításához az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja kellő jogalappal szolgált, így álláspontja az előállítás végrehajtása kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A Testület az előállítás időtartamának kapcsán azt

arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A Testület a panaszossal szemben alkalmazott bilincs vizsgálata során a rendőri tényelődást nem találta megalapozottnak, így álláspontja szerint etekintetben a bilincselés jogalapja nem volt meg, így sérült a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető joga.

VII.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2016. február 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET